

Vyriausybė patvirtino atnaujintas Lietuvos migracijos politikos gaires: žada stiprinti ryšį su diaspora

Vyriausybė posėdyje patvirtino Vidaus reikalų ministerijos inicijuotas atnaujintas Lietuvos migracijos politikos gaires. Jos parengtos atsižvelgiant į pasikeitusią geopolitinę situaciją, migracijos procesams įtaką darančius veiksnius, pasikeitusį teisinį reglamentavimą ir būtinybę užtikrinti efektyvų, valstybės interesus atitinkantį migracijos srautų valdymą.

Vidaus reikalų ministerijos parengta informacija

„Migracijos politika šiandien turi būti ne tik lanksti ir paremta duomenimis, bet pirmiausia orientuota į Lietuvos nacionalinius interesus, visuomenės saugumą ir ilgalaikius valstybės poreikius. Atnaujintomis gairėmis siekiame aiškiai apibrėžti kryptis - mažinti emigracijos paskatas, skatinti grįžtamąją migraciją, užtikrinti darbo rinkos poreikius ir kartu stiprinti migracijos kontrolę bei užsieniečių integraciją“, - sako vidaus reikalų ministras Vladislavas Kondratovičius.

Iki šiol galiojusios Lietuvos migracijos politikos gairės paskutinį kartą buvo keistos prieš šešerius metus - 2020 m. vasario 26 d. Atnaujinus dokumentą, įvardyti pagrindiniai veiksniai, į kuriuos būtina atsižvelgti formuojant ir įgyvendinant migracijos politiką. Tarp jų - nepalankios demografinės prognozės, ekonomiškai aktyvių gyventojų mažėjimas, darbo rinkos poreikiai, valstybės saugumo interesai ir užsieniečių integracijos iššūkiai.

Naujose gairėse numatyta mažinti emigracijos paskatas ir skatinti grįžtamąją migraciją, sprendžiant gilumines emigracijos priežastis bei stiprinant ryšį su Lietuvos diaspora. Taip pat siekiama užtikrinti ekonomikos vystymąsi ir darbo rinkos poreikius atitinkančią darbo jėgos pritraukimo politiką, prioritetą teikiant Lietuvos piliečių grįžimui, lietuvių kilmės asmenų ir Europos Sąjungos piliečių atvykimui, aukštos kvalifikacijos užsienio specialistų pritraukimui bei užsienio studentų skatinimui pasilikti dirbti Lietuvoje.

Gairėse taip pat pabrėžiama, kad trūkstama darbo jėga turi būti pritraukiama iš saugių šalių, kurių piliečių atvykimas nekelia grėsmės valstybės saugumui ir viešajai tvarkai ar nelegalios migracijos grėsmės. Kartu numatoma stiprinti kovą su nelegaliu darbu ir migrantų išnaudojimu, nuolat vertinti valstybės saugumo, radikalizacijos ir kitas rizikas, o prireikus – griežtinti atvykimo į Lietuvos Respubliką sąlygas.

Svarbi gairių dalis skirta Lietuvoje gyvenančių užsieniečių integracijai. Numatyta kurti efektyvesnę užsieniečių integracijos mechanizmą, stiprinti lietuvių kalbos mokymo ir sociokultūrinės integracijos sistemą, didinti darbdavių įsitraukimą į integracijos procesus.

Taip pat bus stiprinamos migracijos kontrolės priemonės, kurios leistų užkirsti kelią neteisėtai ir instrumentalizuotai migracijai, piktnaudžiavimui prieglobsčio procedūromis, kartu užtikrinant valstybės saugumą, viešąją tvarką, visuomenės sveikatą, ir Lietuvos tarptautinių įsipareigojimų dėl migrantų apsaugos žmogaus teisių ir laisvių srityje įgyvendinimą. Be to, bus plėtojamas tarpinstitucinis migracijos politikos koordinavimo mechanizmas, informacinių sistemų sąveikumas ir elektroninės paslaugos.

Atskirai akcentuojama ir nuolatinė migracijos bei integracijos procesų stebėseną. Nuo 2026 m. liepos 1 d. stebėsenai reikalingi duomenys turės būti teikiami per Valstybės duomenų valdysenos informacinę sistemą. Kasmet iki birželio 1 d. Vidaus reikalų ministerija Vyriausybės Migracijos komisijai teiks migracijos politikos įgyvendinimo ataskaitą, o Socialinės apsaugos ir darbo ministerija – užsieniečių integracijos politikos įgyvendinimo ataskaitą, kuri pirmiausia bus svarstoma Komisijoje užsieniečių integracijai koordinuoti.

Atnaujintomis Lietuvos migracijos politikos gairėmis turės vadovautis ministerijos, kitos institucijos ir įstaigos pagal kompetenciją priimdamos sprendimus,

rengdamos teisės aktų projektus, svarstydamas pasiūlymus dėl Europos Sąjungos teisės aktų, rengdamos Lietuvos pozicijas ir atstovaudamos valstybės interesams nacionaliniuose bei tarptautiniuose formatuose.

Projektas atitinka Dvidešimtosios Vyriausybės programos migracijos politikos srities nuostatas. Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plane buvo numatyta atnaujinti Lietuvos migracijos politikos kryptis 2026 m. pirmąjį ketvirtį. Rengiant projektą taip pat atsižvelgta į 2025 m. „Kurk Lietuvai“ projekto metu parengtas rekomendacijas dėl užsieniečių integracijos sistemos tobulinimo.